

DIŞ EKONOMİK İLİŐKİLER KURULU
FOREIGN ECONOMIC RELATIONS BOARD

Ekvador ÜLke Bülteni

Ekim 2015

Ekvador Bilgi Notu

TEMEL SOSYAL GÖSTERGELER	
Devletin Adı	Ekvador Cumhuriyeti
Başkenti	Kito
Yönetim Biçimi	Üniter Cumhuriyet
Resmi Dili	İspanyolca
Nüfus	15,740,000
Yüzölçümü	283.561 km2.
Dini	Melez (%65) (Amerikan Kızılderili ve beyaz), Amerikan Kızılderili (%25), İspanyol ve diğer (%7), Siyahi (%3)
Para Birimi	Sucre

Genel Ekonomik Durum

Ekonomik Yapı

Pasifik Okyanusu kıyısında yer alması ve Panama Kanalı'na yakınlığı dolayısıyla stratejik bir konuma sahip olan Ekvator'da, 1999-2000 yıllarında yaşanan ekonomik kriz sonrasında yoksulluk önemli ölçüde artmış, bankacılık sistemi zarar görmüş ve ülke borçlarını ödeyemez hale gelmiştir. Nitekim bölgenin en yoksul ülkelerinden olan ve nüfusunun yarısından fazlasının yoksulluk sınırının altında yaşadığı ülkede en zengin %10'luk kesim, en fakir %10'luk kesimden 37 kat daha fazla gelir elde etmektedir.

Quito ve Guayaquil, ülkenin başlıca ticari merkezleri olmasına rağmen iki bölgenin kültürü ve ekonomik yapısı birbirinden farklıdır. Quito petrol şirketlerinin merkezinin ve kamu kurumlarının bulunduğu bir kent olup, Guayaquil ise tarım ve balıkçılık üretimine dayanan liman ve sanayi kentidir. İki bölgenin birbiriyle rekabet içinde olduğu söylenebilir.

Ülke ekonomisi ağırlıklı olarak petrol, tarım, balıkçılık, madencilik (özellikle altın ve bakır), tekstil, gıda işleme ve mobilya sektörlerine dayalı bir yapı sergilemektedir. Ülkede resmi para birimi olarak ABD Doları'nın kullanılması, Latin Amerika ülkelerinin bir kısmındaki kur kaynaklı sıkıntılarının bertaraf edilmesini sağlarken; ekonomik büyümenin ağırlıklı olarak petrol üretimine ve fiyatlarına bağlı olması ise belirsizliğe yol açmaktadır. Nitekim Latin Amerika'nın en yüksek petrol rezervine sahip ülkelerinden olan Ekvator, kamu gelirlerinin yaklaşık %45'ini, ihracat gelirlerinin ise %60'ından fazlasını bu sektörden elde etmektedir. Petrol ve elektrik sektörleri devletin kontrolündedir.

Ekonomi Politikaları

Dolarizasyon nedeniyle bağımsız bir para politikası yürütemeyen Ekvator ekonomisi, döviz girişi ve yabancı yatırımlara bağımlı bir yapı sergilemektedir. Kamu harcamaları 2006 yılından bu yana düzenli olarak artmakta olup, GSYİH'nin %10'unu oluşturmaktadır ve bu oran diğer bölge ülkelerinden çok daha yüksektir. Çin'den alınan krediler de hükümetin emek-yoğun altyapı projelerine yönelik yatırımlarını artırmasındaki önemli bir etkidir.

Ekonomik Performans

Mart 2000'de gerçekleştirilen yapısal reformlar ile birlikte ABD Doları'nın ülkenin resmi para birimi olarak kabul edilmesi, yüksek seyreden petrol fiyatları, yurt dışı işçi gelirlerindeki artış ve ihraç ürünlerinin çeşitlendirilmesi politikaları ile Ekvator ekonomisi son yıllarda yüksek büyüme oranları kaydetmiştir.

2008 yılında %7,2'lik büyüme sonrasında 2009 yılında yaşanan küresel ekonomik kriz Ekvator ekonomisini önemli ölçüde etkilemiş, aynı yıl %0,4 büyüme kaydedilebilmiştir. 2010 yılında ise küresel krizin etkilerinin daha az hissedilmesi ile büyüme oranı %3,6 olarak gerçekleşmiş, 2011 yılında ise %7,8 gibi rekor düzeyde bir büyüme gerçekleşmiştir. Bu süreçte petrol fiyatlarındaki artış, ihracatının %56'sı petrolden oluşan Ekvator ekonomisine olumlu katkı yapmıştır.

Petrol gelirleri, vergi artışları ve Çin'den alınan krediler sayesinde küresel krizi atlatan Ekvator, ilerleyen yıllarda daha da artması beklenen bütçe açığını finanse etmek amacıyla 2012 yılında Çin ile 1 milyar Dolar değerinde ek bir kredi anlaşması imzalamıştır. Bu kredilerin ve kamu harcamalarındaki artışın etkisiyle, ülke ekonomisi 2012 yılında %5,1 büyümüştür. 2013 yılı reel ekonomik büyüme oranının ise %4 olarak gerçekleştiği tahmin edilmektedir.

Ekonomide Geleceğe Yönelik Beklentiler

2014-2017 döneminde büyümenin yine hız kazanacağı ve yıllık ortalama %5 düzeyinde gerçekleşeceği tahmin edilmektedir. Bu dönemde de artmaya devam etmesi beklenen sabit yatırımlara kıyasla, özel yatırım harcamalarındaki artışın kısıtlı olacağı beklenmektedir. Yeni madencilik yatırımları, hidroelektrik santrali ve Pacifico petrol rafinerisi gibi büyük çaplı altyapı projeleri ile enerji ve madencilik sektörlerindeki yatırımların hızla artacağı düşünülmektedir.

Ücret artışları ve yardım programlarıyla özel tüketim harcamalarının 2013-2017 döneminde yıllık ortalama %4,2 oranında büyümesi beklenmektedir. Kamu harcamalarının ise aynı dönemde %3,2 artacağı öngörülmektedir. İhracattaki artışın yavaşlaması, iç talepteki artışın ve yerel sanayinin zayıf olmasının etkisiyle ithalatın artması, ekonominin petrole bağımlılığı nedeniyle de dış şoklara açık ekonomik yapının sürmesi beklenmektedir.

Devletin petrol şirketi Petroecuador'un yeni yatırımlar sayesinde artan üretimi ve yeni rezervlerin keşfi sayesinde petrol üretimi ve ihracatının artması beklenmektedir. Ülkenin en büyük petrol rafinerisinin (Refinería Esmeraldas) bakım çalışmaları nedeniyle 2014 yılında da kapalı kalması ise, büyüme ve cari açığı olumsuz etkilemektedir. Tarım üretiminin 2013-2017 döneminde ortalama %3,4 büyüyeceği, inşaat sektörünün ise düşük ve orta gelirli ailelere yönelik toplu konut projeleri ile büyüme hızının artacağı öngörülmektedir.

Genel Durum

Ekvator, dış ticaretinin önemli bir kısmını tercihli ticaret anlaşmaları imzaladığı ve ortak bir kültüre sahip olduğu Latin Amerika ülkeleriyle gerçekleştirmektedir. Kolombiya, Meksika, Panama, Brezilya, Peru ve Şili gibi bölge ülkelerinin son dönemde pazardaki paylarını artırdığı görülmektedir. İhraç pazarlarının ve ürünlerinin çeşitlendirilmesi, Ekvator'un dış ticaretindeki önceliklerdendir. Nitekim Kuzey ve Güney Amerika ülkeleri Ekvator'un ihracatının %75'ini, Avrupa ülkeleri ise %16'sını oluşturmakta; ülke ihracatı petrol ve madencilik ürünleri ağırlıklı bir yapı sergilemektedir. Ülkenin

ithalatında ise Kuzey ve Güney Amerika ülkelerinin toplam payı %64, Avrupa ülkelerinin payı %23 ve Asya-Pasifik ülkelerinin payı %12'dir.

Ekvator'un ihracatı 2009 yılına kadar düzenli bir artış sergilemekte iken, küresel ekonomik kriz ve ülke içinde yaşanan olaylar nedeniyle aynı yıl küçülmüş, ancak 2010 yılından itibaren ise yeniden artış trendine girmiştir. 2013 yılında ihracatta %4,6, ithalatta %7,4 oranında artış kaydedilmiştir. 2014 yılında ise ülke ihracatında %3, ithalatında da %1 artış yaşanırken, aynı dönemde dış ticaret açığı %28 gerilemiş ve dış ticaret hacmi %1,8 artmıştır.

İhracat

Ham petrol (%51), muz (%10,2), deniz ürünleri (ton balığı, karides, konserve balık, balık fileto), altın, kesme çiçek, kakao, palm yağı, metal cevherleri, işlenmiş petrol ürünleri ve kahve Ekvator'un 2014 yılı ihracatında öne çıkan ürünlerdir. Ülke ihracatının %37'si tarım ve gıda ürünlerinden oluşmaktadır.

Ekvator'un İhraç Ettiği Başlıca Ürünler (1000 Dolar)

GTİP	Ürün Adı	2012	2013	2014
	Tüm Ürünler	23.852.017	24.957.644	25.721.761
2709	Ham petrol	12.711.229	13.411.759	13.016.019
0803	Muz (plantain dahil) (taze veya kurutulmuş)	2.081.987	2.332.207	2.620.866
0306	Kabuklu hayvanlar (canlı, taze, soğutulmuş, dondurulmuş, kurutulmuş, tuzlanmış vb işlem görmüş)	1.279.766	1.794.992	2.580.674
1604	Hazırlanmış/konserve edilmiş balıklar, yumuşakçalar veya diğer su omurgasızların hülasa ve suları	1.112.774	1.337.900	1.241.064
7108	Altın (platin kaplamalı altın dahil) (işlenmemiş/yarı işlenmiş/pudra halinde)	387.161	467.800	855.668
0603	Buket yapmaya elverişli veya süs amacıyla uygun kesme çiçek ve çiçek tomurcukları	771.290	837.280	787.918
1801	Kakao dane ve kırıkları (ham/kavrulmuş, bütün/kırık)	346.191	433.272	587.972
1511	Palm yağı ve fraksiyonları (kimyasal olarak değiştirilmemiş)	300.915	208.429	225.030
2616	Kıymetli metal cevherleri ve konsantreleri	27.623	53.038	204.244
2710	Petrol yağları ve bitümenli minerallerden elde edilen yağlar	863.740	551.947	191.761

2101	Kahve, ay ve Paraguay ayı hulasası, esans, konsantreleri ve müstahzarları	184.775	190.139	152.927
0304	Balık filetoları ve diğer balık etleri (taze, soğutulmuş veya dondurulmuş)	168.699	116.626	124.629
2008	Tarifenin başka yerinde belirtilmeyen meyve ve yenilen diğer bitki parçalarının konserveleri	116.308	117.225	121.880
0303	Balıklar (dondurulmuş)	90.171	97.073	113.124
2301	Et, sakatat, deniz hayvanı vs. (yemeye uygun olmayan) unu, pelleti, kıkırdakları (donyağı tortusu)	117.079	149.897	112.179
4407	Uzunlamasına kesilmiş, biçilmiş ağaç, kalınlık > 6 mm	77.041	76.888	110.623
7321	Demir veya çelikten sobalar, mutfak soba ve ocakları, barbekü, mangal, gaz ocakları vb ile bunların aksamı	115.760	111.906	96.745
2009	Meyve ve sebze suları (fermente edilmemiş, alkol katılmamış)	28.844	47.391	92.303
2707	Yüksek sıcaklıkta taşkömürü katranının damıtılmasından elde yağlar ve diğer ürünler	215.346	142.427	91.831

2014 yılı itibarıyla Ekvator'un ihracat gerçekleştirdiği başlıca pazarlar içinde ABD %44 pay ile liderdir. şili aynı yıl %8,9 pay ile ikinci sırada yer almış, onu Peru (%6,1), Panama (%5,5), Kolombiya (%3,7), Rusya (%3,1) ve Vietnam (%2,4) takip etmiştir. Türkiye, Ekvator'un 2014 yılı ihracatında %0,7 pay ile 19. sıradadır.

Ekvator'un İhracatında Başlıca lkeler (1000 Dolar)

lke	2012	2013	2014
Tüm lkeler	23.852.017	24.957.644	25.721.761
ABD	10.662.567	11.130.951	11.282.066
şili	1.993.835	2.464.236	2.300.773
Peru	1.991.585	1.882.868	1.576.239
Panama	923.548	628.362	1.411.612

Kolombiya	1.059.110	921.668	945.800
Rusya Fed.	706.777	817.411	792.924
Vietnam	143.697	325.521	624.771
Venezuela	1.007.903	464.225	561.730
Almanya	378.374	415.138	526.318
İspanya	444.001	781.758	524.202
Hollanda	333.459	430.455	514.893
Çin	391.462	568.770	502.103
İtalya	489.283	422.168	433.086
Hindistan	93.048	30.345	342.411
Japonya	653.694	570.418	320.107
Fransa	239.770	318.700	315.609
Belçika	208.432	233.780	222.579
Arjantin	105.341	145.507	195.796
Türkiye	106.230	226.643	192.702
Birleşik Krallık	164.953	186.041	177.784

Kaynak: ITC Trademap.

İthalat

Mineral yakıtlar ve yağlar (%12), aromatik hidrokarbon karışımları (%8,8), ilaç (%3,2), binek otomobilleri (%2,9), likit petrol gazları (%2,6), eşya taşımaya mahsus motorlu taşıtlar (%2,2), makine ve cihazlar, soya küspesi, demir-çelik boru ve profiller ülkenin ithal ettiği başlıca ürün gruplarıdır.

Ekvator'un İthal Ettiği Başlıca Ürünler (1000 Dolar)

GTİP	Ürün Adı	2012	2013	2014
	Tüm Ürünler	25.196.517	27.064.499	27.235.769
2710	Petrol yağları ve bitümenli minerallerden elde edilen yağlar	2.887.082	3.403.919	3.287.873
2707	Yüksek sıcaklıkta taşkömürü katranının damıtılmasından elde yağlar ve diğer ürünler	2.052.774	2.113.361	2.399.081

3004	Tedavide veya korunmada kullanılmak üzere hazırlanan ilaçlar (dozlandırılmış)	788.806	803.101	865.489
8703	Binek otomobilleri ve esas itibariyle insan taşımak üzere imal edilmiş diğer motorlu taşıtlar (yarış arabaları dahil)	764.541	784.474	785.700
2711	Petrol gazları ve diğer gazlı hidrokarbonlar	644.451	657.805	696.486
8704	Eşya taşımaya mahsus motorlu taşıtlar	691.764	564.816	604.450
8517	Telefon cihazları, ses, görüntü veya diğer bilgileri almaya veya vermeye mahsus diğer cihazlar	440.936	513.032	515.071
8471	Otomatik bilgi işlem mak. bunlara ait birimler; manyetik veya optik okuyucular, verileri koda dönüştüren ve işleyen mak.	402.864	482.169	468.210
2304	Soya fasulyesi yağı üretiminden arta kalan küspe ve katı atıklar	251.667	336.020	400.000
7304	Demir (dökme demir hariç) ve çelikten ince ve kalın borular ve içi boş profiller (dikişsiz)	347.062	358.868	392.186
8528	Monitörler ve projektörler, televizyon alıcı cihazları	309.703	285.728	354.631
8708	Karayolu taşıtları için aksam, parça ve aksesuarlar	293.053	287.729	299.172
3808	Haşarat öldürücü, dezenfekte edici, zararlıları yok edici, sürgünleri önleyici, bitkilerin büyümesini düzenleyici ürünler	232.003	235.964	281.169
3901	Etilen polimerleri (ilk şekillerde)	217.149	239.731	263.936
8544	İzole edilmiş teller, kablolar ve diğer elektrik iletkenler; tek tek kaplanmış liflerden oluşan fiber optik kablolar	249.321	307.677	248.251
1001	Buğday ve mahlut	203.139	210.460	243.568
7208	Demir veya alaşımsız çelikten yassı hadde ürünleri (genişlik $\geq$ 600 mm) (sıcak haddelenmiş) (kaplanmamış)	255.860	321.726	234.116
4011	Kauçuktan yeni dış lastikler	246.510	214.014	221.921

2014 yılı itibarıyla Ekvator'un başlıca tedarikçileri içinde ABD %32 pay ile yine ilk sırada yer almıştır. Çin aynı yıl %13 pay ile ikinci sırada yer alırken, onu Kolombiya (%8,1), Panama (%5,3), Peru (%3,8), Meksika (%3,5), Güney Kore (%3,3) ve Brezilya (%3,1) izlemiştir. Türkiye, Ekvator'un 2014 yılı ithalatında %0,4 pay ile 29. sırada yer almıştır.

Ekvator'un İthalatında Başlıca Ülkeler (1000 Dolar)

Ülke	2012	2013	2014
Tüm Ülkeler	25.196.517	27.064.499	27.235.769
ABD	6.773.934	6.807.961	8.641.531
Çin	2.810.684	4.508.391	3.500.115
Kolombiya	2.190.194	2.162.908	2.203.535
Panama	1.662.995	1.293.769	1.446.261
Peru	1.127.950	995.155	1.024.423
Meksika	888.276	1.168.216	964.871
Güney Kore	789.883	1.057.330	906.714
Brezilya	925.333	907.768	841.524
İspanya	610.836	698.519	652.569
Şili	625.138	562.634	584.493
Almanya	589.167	665.981	574.130
Japonya	727.654	867.842	569.875
Hollanda	210.636	224.327	541.019
Arjantin	477.617	421.432	504.666
Tayland	313.142	236.925	345.950
Belçika	325.540	135.544	330.267
İtalya	282.310	341.876	316.360
Kanada	307.016	316.013	258.934
Hindistan	442.549	607.878	249.852
Hong Kong	229.276	45.650	220.253